

HEEMKUNDEKRING "PEELLAND"

te

HELMOND.

Secretariaat:
Mej.M.Magis,
Emmastraat 26,
Helmond.

No. 5 - 1963.
Bijdragen voor
dit blad aan:
C.van Bokhoven
Oostende 31A,
Helmond.

L.S.

Hierdoor hebben wij de eer U uit te nodigen tot
deelname aan de excursie naar:

Tilburg en Goirle

op:

Zondag, 27 oktober a.s.

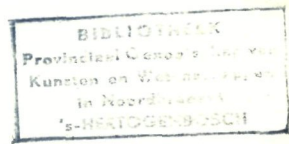
Bezocht zullen worden:

Paleis-Raadhuis, te Tilburg;
Het Textielmuseum, te Tilburg;
Oudheidkamer "Het Smidske", te Goirle.

Voor ons, bewoners van de derde textielstad van
ons land, belooft dit een zeer interessante excursie te
worden. (zie programma)

Wij vertrouwen dan ook op een grote belangstel-
ling.

Het Bestuur.

Program der excursie.

12.30 uur	Vertrek vanaf de Leeszaal, Markt.
1.45 uur	Aankomst te Tilburg.
2 - 3 uur	Bezoek aan het Paleis-Raadhuis. De Heer L.Langeweg van het gemeente-archief te Tilburg, zal ons gezelschap als gids dienen.
3 - 5 uur	Bezoek aan het Textielmuseum. De Heer J.C.Sloekers, directeur van het museum zal onze leden rondleiden. Zo mogelijk wordt ook nog een film vertoond.
5 uur	Gelegenheid tot gebruik van verversingen waarna bezoek aan de Oudheidkamer "'t Smidske" van de Heemkundekring te Goirle.
+ 8 uur	Aankomst te Helmond.

Deelname.

De kosten aan deze excursie verbonden zijn f. 3,50 (hierbij inbegrepen toegangsprijs tot het Textielmuseum).

Bij deelname gelieve U ingesloten formulier zo spoedig mogelijk ingevuld in te leveren op een der onderstaande adressen:

Boekhandel de Reijdt-Simons, Kromme Steenweg 3
Banketbakkerij A.van Mierlo, Molenstraat 213;
Mej. M. Magis, Emmastraat 26.

De inschrijving geschiedt naar volgorde van binnenkomst.

Wij wensen U een prettige middag.

Het Bestuur.

HERDENKING 150 jaar KONINKRIJK.

Voor de leden die op 1 oktober j.l. niet in de gelegenheid waren de hoogst interessante causerie "Stiphout in een gekleurd mikske", door de Heer J. van Rijswijk, bij te wonen, herhalen wij nog de mededeling van onze voorzitter inzake de herdenking "150 jaar Koninkrijk".

In het kader der herdenking van onze 150-jarige onafhankelijkheid zal door onze Kring op dinsdag, 26 november a.s. een speciale avond worden belegd in de grote zaal van "Sobriëtas".

Burgemeester en wethouders hebben ons bestuur bij de organisatie van deze buitengewone avond alle medewerking toegezegd. Wij zijn het college hiervoor zeer dankbaar.

Als spreker zal die avond optreden Prof. dr. L. J. Rogier, hoogleraar aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen.

Wij verzoeken onze leden nu reeds met de datum 26 november a.s. rekening te houden en deze avond vrij te houden om aanwezig te kunnen zijn bij de plechtige herdenking van onze onafhankelijkheid. Nadere mededelingen volgen nog.

Het Bestuur.

" 't SPUIJTHUIJS".

Bij het passeren van de Kamstraat zal men voortaan niet meer het opschrift "'t Spuijthuijs" zien dat was aangebracht op een gevelsteen die was geplaatst in een der twee dezer dagen gesloopte huizen, die gelegen waren achter de consistorie-kamer van de Nederl. Hervormde Kerk.

Waarom werd dit huis "'t Spuijthuijs" genoemd? Hierover het volgende:

Op de plaats waar thans de Nederlandse Hervormde kerk staat, werd in 1672 een Roomse kerk een z.g. Kerkschuur gebouwd. Deze kerk bleef voor de uitoefening van de Roomse eredienst in gebruik tot 17 september 1805. Op die dag werd de oude parochiekerk St. Lambertus, die in 1648 in handen kwam van de protestanten en ingevolge een decreet van 10 september 1799 aan de katholieken moest worden afgestaan, weer door de Katholieken in gebruik genomen. In 1808 werd de Kerkschuur, behoudens een klein gedeelte aan de kant van de Kerkstraat afgebroken. Dit overblij-

vende gedeelte kocht de gemeente om het te verbouwen tot een brandspuithuis-(i.v.m. de verbouwing van de ingang van de Lambuskerk konden de brandspuiten daar niet langer ondergebracht blijven).

De protestanten die sedert 1800 geen eigen kerk hadden, hielden hun godsdienstoefeningen ten huize van de predikant.

De Kerkeraad zond in december 1808 een request aan de Koning waarbij hulp gevraagd werd tot het bouwen van een eigen kerk. Toen koning Lodewijk Napoleon enige maanden later (april 1809) onze stad bezocht, verleende hij de predikant Alb. Scholten een audientie op het Kasteel. Bij die gelegenheid vroeg de predikant Z.M. persoonlijk de Hervormde gemeente van Helmond in staat te stellen een nieuwe kerk te bouwen. De koning schonk f.6.000,— Men kon toen met de bouw van de kerk beginnen. 1)

Na onderhandelingen werd besloten de nieuwe kerk te bouwen ter plaatse van de vroegere Kerkschuur en wel zo, dat zij met het front naar de Kerkstraat kwam. Tengevolge van deze onderhandelingen moest het pas gereedgekomen brandspuithuis worden afgebroken. Het werd opgebouwd aan de Kamstraat, op een gedeelte van de fundamenteën van de oude Kerkschuur.

In 1875 werd het spuithuis aangekocht door de Heer C. Carp. Deze liet het verbouwen tot 2 woonhuizen. Bij die gelegenheid is de steen met het opschrift "'t Spuijthuijs" in de voorgevel van een der huizen geplaatst.

Aanvankelijk meende ik, dat de steen afkomstig was van het gesloopte spuithuis. Dit is niet het geval, want de stadsrekeningen van 1808 en 1809 maken van een vervaardiging van deze steen geen melding.

Na bijna 90 jaar in de Kamstraat te hebben geprikt, heeft de steen thans een plaats gekregen in ons gemeentelijk museum.

C.H.A.M. van Bokhoven.

- 1) Deze kerk werd in 1847 vervangen door de huidige Herv. Kerk.